

ANY IX

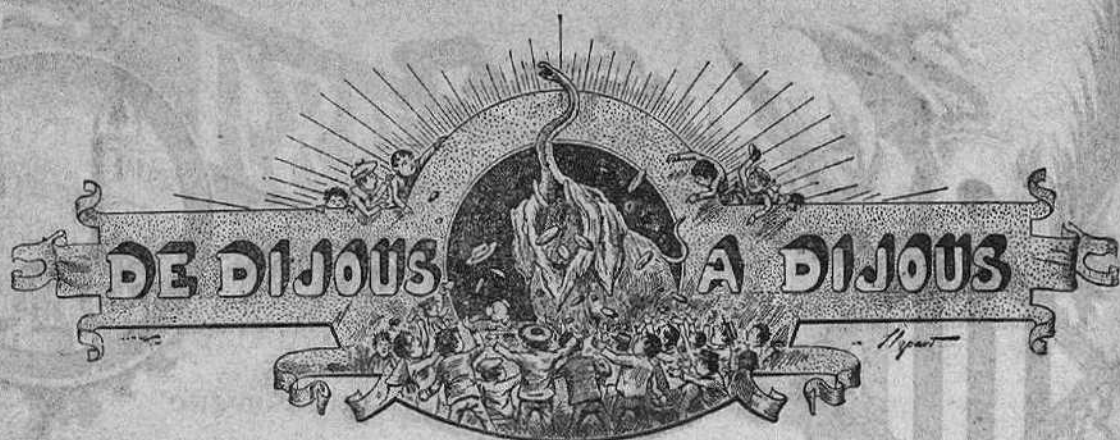
BARCELONA 7 MAIG 1896.

NÚM. 401

Còpia fot. de Audouard.

Concha Paló

COTEJANT lo primer 1er de Maig que va so'emnisarse ab los primers de Maig successius, que han anat en progressió descendent, venen tentacions de renegar de totes las manifestacions fillas del entusiasme porque decauen prompte y moren aviat sense deixar rastre. L'espectacle imponent que presenciá Barcelona la primera vegada que 's celebrá la festa del Treball, no 's presenciará cap mes any, per culpa dels de dalt, sí, pero també per apatia ó indiferencia dels de baix. May mes passarà un'altra ocasió tant propícia pera imposarse 'l Sant Treball d' una manera digna y noble devant de las mudas y terribles exigencies de la vida.

Semblava que 'l primer de Maig havia de quedar senyalat en lo Calendari del Progrés com una fetxa memorable, precursora d'altra fetxa en que tinga lloch una redempció noble y justa, demanada á crits pera aixecar de sa trista condició al que ha de suar pera viure... 'ls altres; pero 'l temps nos ha ensenyat quan equivocats anavan los qu' encare tenian fé en la unitat y germanó que han desaparegut d' ensá que 'l egoisme s' ha apoderat de totes las classes socials.

Apena l' ánim la significació que té aqueixa deixadés, l' indiferentisme crudel per part dels que 's queixan y no obran sempre que 's tracta de la defensa de drets perduts ó de la possessió de drets conquistats. De moment, nostre caràcter meridional acomet sense reparos, teóricament, las mes difícils empreses valentse de la rahó, (que avuy es una forsa molt xica); pero al haver de posar en práctica 'ls medis conduents á realisarlas, se vinculan las energias dels mes tremendos, se torsan las aspiracions dels mes puritans y al últim, los que van ab lo cor á la má se troban sols y desamparats quan no ridiculizats pe 'ls mateixos patrons aranyas que may ne faltan.

Lo primer de Maig, auba que havia d' esser del dia mes gloriós pera 'l Treball, s' ha convertit en nit sense lluna, d' esperansas perdudas.

Mentres en lo decàlech de la doctrina democrática hi constin los manaments «Qui tinga mals-de-cap, que se 'ls passi.» «No m' embolico» y «Ja farém», es y será irrisori tot plan encaminat á alcansar l' ideal de la classe treballadora.

Aixís ho entenía un hodrat obrer que divendres passat al venir de la feyna, desenganyat, exclamava:—¡Deu l' hagi perdonat al primer de Maig!—

* *

L' únic baluart que 'ns queda de las fortificacions pera la defensa de nostra llengua, va desmoronantse sensiblement, degut no á la edificació qu' era sòlida, sinó al abandono en que s' ha tingut la obra de nostre Renaixement literari per part de mo'ts que oficialment haurien de ser, y no ho son, los puntals mes fermes del edifici.

La mitja do'zina de mestres que, ab un zel que 'ls honra, procuran aná allargant la vida del malalt ab aygua de flors cordials, (que altra cosa no es sino un remey casolá la festa dels Jochs Florals) toparán sempre ab la falta de proteccions per miras altament reservadas y ab la sobra de catalanisme enragé pera 'ls bons fins de respectar la tradició.

Los Jochs Florals d' enguany no han respost tampoch als vius desitjos dels catalans de bona fé (que son rars) porque veuen ben clar que s' han reduhit á cubrir l' expedient pera eixir del pas los organisadors y sortir de compromís per sistemas adjunts. La poética festa literaria de diumenje passat, ha vingut á demostrarnos clarament que no fá res més sino *mantenirse* per no morir de debilitat á conseqüencia de la falta dels aliments tan nutritius d' aquells temps (que no tornarán). No s' explica d'alre modo l' haver quedat sense adjudicar do'z premis, per un flux... ¿No revela això un retraiment notable y creixent d' any en any? ¿Y no podria ser causa d' aqueix retraiment la influencia, la malehida influencia del Caciquisme literari catalá?

* *

Diàlech de la setmana:

—Bé, pero encare no estén enterats de si la explosió o porreguda en la Capitania General de Cuba siguió deguda á un petardo, ó á la inflamació dels gassos de la comarca.

—Será lo primer, sino que 'ls de l' olla varen donarhi l' altre giro porque ben mirat tenian rahó de dirho.

—Pero ¿per qué?

—Perque es lo que vaig dir aixís que acabava de llegir la noticia del petardo:—Ara sí que s' ha reventat la...
cuba.

PEPET DEL CARRIL.

L' últim recurs

Nada... ¡S' veu que 'l cel
no està per camándulas!
¡Està vist!... No plou
en terras d' Espanya,
per mes qu' ab grans clams,
¡plens los ulls de llàgrimes!
ho implori la gent
del Deu de... las ayguas!
Estich cert que 'ls sants,
s' han tombat d' espatllas
mofantse dels prechs,
dels súbdits d' en Cánovas
y es casi segur
(si algú no hi pren cartas)
qu' aquest any hi haurá
tal passa de gana
¡qu' hasta 'ns menjarém
l' elefant del *Parquet*!
De per tots indrets
lo país s' exclama;
Del Mitj-dia al Nord
de Galicia á Málaga,
aixut està 'l camp
com nostras butxacas,
y 'l blat 's colltors;
y 's mor la cibada,
y 's seca l' afuls,
y 'ls sigróns no granan,
y 'ls ceps tenen set
y 's moren 'ls arbres..
Per posarhi adob,
molta gent sensata

ha implorat en va
la «Divina gracia»
treient á passeig
un sens fi d' imatjes
de sants y santets
de distintas classes...
Las Mares de Deu
han anat en dansa...
pró... 'ls núvols... ¡aixut!
y ¡pe 'ls núvols, l' aygua!
Católchs se jo,
de tan bona pasta;
qu' al saber qu' al cel
tothom imp'orava,
tement un ayguat
inmens, formidable
¡ja s' havian fet
reforsá 'ls parayguas!
Y ara en cambi, molts
afligits en l' ánima,
al veure que 'ls ha
fet figa, 'l miracle,
están decidits
á vendres la llana
per qualsevol preu,
¡ab la intenció santa
de canviarla en pans
per si ve la «gana»
Yo, ab tot, tinch per' mí,
que tals desconfiansas
son fora de temps,
no sabent encare
l' efecte causat

en las *regións altas*
per l' últim recurs
per la proba magna,
que va tindre lloch
la festa passada.
¡No saben lo qu' es?...
Donchs la cosa es clara:
Diamenje passat
de L'loja, en la sala,
celebrá 'ls seus jochs
la floral canalla...
Y de temps antich,
ja es cosa probada
que 'ls gentils cantors
de la ciencia gaya
fan ploure y tronar
ab sas trovas mansas!
Aixís, donchs, si enguany
no ha plogut encare,
estugin ben certs
qu' avants de dissapte
ells ab sas cansós..
¡portarán 'l xáfeh!
L' efecte es segur;
pró ab tot... si passava
que ni aixís 'l cel
descarrega l' aygua...
Allavors... ¡oh Deu!
¡Perdin la esperansa!...
¡No p'ourá may mes!
¡Pobres de nosaltres!

M. RIUSEC.

Diferencia

QUAN tot just vint anys tenia
la Carmeta, era la noya
mes pitera y bonicoya
que en tot Tarrassa hi havia.
Lo jovent la perseguia,
promessos á cents contava,
y per mes qu' ella triava
qual de tots lo millor era,
segua sempre soltera...
perque cap d' ells li agradava.

Seguint aqueixa mania
anys y mes anys ha passat;
triant joves, s' ha quedat
pera vestir sants, ó tia;
ara prou se casaria
y á tot' hora papers fa
per si algún ne pot pescá,
mal que sigui un calavera,
pró segueix sempre soltera...
perque no agrada á cap já.

EMILI REIMBAU PLANAS.

EPÍGRAMAS

En Pauhet, nen de sis anys,
ab sa mare va aná un día
á missa á Santa María,
y entrant preguntá ab atanyes:
—¿Qué son ninots aixó?
—¡Sants!
va dir sa mare ab molts fums,
mentres qu'ell deya:—¡Que llums!
(y signava als capellans.)

B. MONTAGUT

D' un robo 's queixá en Canut
á un guardia, com es costum,
y aquet digué:—No m' acut,
ni atino qui haurá sigut,
si no 'm dona alguna llum.
Al sentir eixa expressió
digué en Canut:—Senzill es.—
Y sens ferse reflexió,
y ab molta satisfacció
va donarli un misto encés.

SANCH DE CARGOL.

GANTAR

M' han dit, nena, qu'ets molt bona,
m' han dit, qu' ets un trós de pá;
si es aixís, nineta, atansa 't
que tinch ganas d' esmorsar!

H. VILÁ M.

¡Ja m' hi teniu!

¡Ay amor, como me has puesto

DEL nen cego las sagetas
m' han ensopegat lo cor;
ja he begut bálsam d' amor.
V aixó, noys, no son brometas,
puig qu' estich enamorat
com un boig, d' una minyona,
qu' es, per mí, la mes bufona
de las que hi ha pe 'l vehinat.
Ja practico exactament
aquell verb tan conegut,
«estimar», siguent volgut
fentme 'l més felís vivent.
Ja aixafó alguna criatura
quan passo pe 'l seu carré.
Ja topo ab tothom qui vé
quan veig sa bella figura
Si jo ho faig, y aixó qu' ants deya
que tots aquets paperots
eran sols pe 'ls tabalots,
y que jo may ferho creya,
y ara, no sols no 'ls detes'o
sinó qu' hasta com ells faig.
poguent dí, aixís, per 'llá hont vaig
¡Ay amor, como me has puesto!

RAMÓN LLEI.

LO 2 DE MAIG

Algun temps era brillant,
solemne, gran, magestuds...

Carrasco

y ara—vagin reparant—

la dona 's va corsecant
y 'l lleó està esgarriñós.

LA TOMASA

LA ESPANYA CIVILISADA

—¡No ha plogut! ¡No hi ha remey;
nos hem de morir de fam!

—Nosaltres sempre *cullim*
sense cultivar cap camp.

—¡M' en rich jo de que 'ns mal-mirin
totas las altras nacións!

—¿Per qué no 's va fer torero
aquet mestre de minyóns!

A LA CASA GRAN

D I A L E C H

QUE Deu l'òs guart de mal.
 —Digui.
 —L'encarregat d'aquesta *ficina*?...
 —Oficina, voldrà dir.
 —Bé, sí; com qu'un hom... ¿sab?
 —Donchs, per servirlo.
 —¿Com, com?
 —Que soch un servidor.
 —Ah; m'en alegro *hombra*. ¿Y la familia?
 —Bé, home, bé. Segui.
 —Ca; no cal... sinó que ¿sab?
 —No, senyor; no sé res jo.
 —Donchs, *vord*: un servidor venia á... pendre...
posició del meu càrrech.
 —Possessió, home, possessió.
 —Bé, digali H. Si no que, ja *vord*; jo soch *germá*
 d'un cunyat de la dona, qu'es casat ab una senyo-
 ra que ab 'l Marqués de Cometas son carn y ungla.
 —Ah ¿vosté es 'l recomenat del senyor Marqués?
 —Sí, senyor.
 —Haverho dit mes aviat, home.
 —Cá, no 's cansi. Altrament, sí. Com que 'ls
 temps están tan... d'aquesta manera, m'hi agafat
 ab aixó.
 —Al parayguas, vamos.
 —No, home; al *empleyo*.
 —Bé, home, bé: donchs, miri; ja pot encarregar-
 se d'aquesta taula.
 —Y... ¿que n'haig de fer?
 —Senzillament: la obligació de vosté consisteix
 en portar 'l llibre de registre d'entrada.
 —Bé; en qué quedém; ¿porto 'l llibre ó porto la
 taula?
 —'L llibre, home, 'l llibre.
 —Bueno, donchs, á la vista.
 —Pero ¿ahont va ara?
 —A buscar aquet llibre que vosté diu. á casa del
 senyor Marqués..
 —No, home, no (¡Quin llorçal!)
 —¿Com diu?
 —Que lo qu'ha de fer vosté, es apuntar, ab bo-
 na lletra en aquest llibre, las comunicacions que 's
 rebin.
 —Ah, prou, home, prou; ja entench, pero; no hi
 ha mes qu'una petita *dificultat*.
 —¿Quina?
 —Que no sé d'escriure.
 —¿Com diu!
 —Ab aixó d'escriure, sempre hi he sigut un ase
 y perdoni l'*aspecció*.
 —Es justicia que..
 —Per xó, no 's cregui: bé ó malament sé posá 'l
 meu nom.

—¿Que 'm diu, home... aixó es una sort!
 —Ja li dich, ab bastanta pena.
 —Vosté sab posá 'l seu nom, y es 'l recomenat
 del senyor Marqués ¿eh?
 —Sí, senyor.
 —Bueno, donchs; ja sabrá firmar la nómina, qu'
 es lo que basta.

G. VALLSMADELLA.

¡Demana cosas de mes bultol!

UN relotje d'or de lley
 vas demanarme Remey,
 un imperdible pel pit,
 y un brassalet tot seguit,
 y després del brassalet
 uns botóns y un collar;et;
 molt mes tart un necesser
 d'or, de plata ó bè d'acer;
 d'hermosas flors un ramell
 vas demanar'm y un anell;
 y ab paraulas molt melosas
 m'has demanat altrás cosas;
 cosas que may t'hi donat,
 ¡ca barret! ¡quin disbarat!..
 no sabs per qué hermosa nena?
 porque aixó no val la pena.
 Y no 'm tiris cap regany
 dihentme que soch tacany;
 soch molt després no ho oculto..
 ¡demana cosas... de bultol!..
 verbigracia... ¡cent milións!..
 d'abrassadas y petóns!

AGUILETA.

VESTEN ANTÓN...

S O N E T

Ja sé qu'está molt mal lo teu marit
 y fins los Sacraments ha demanat,
 deixant aquesta vida conformat,
 pera aná á descansar en lo etern llit.
 Mes tú que tens lo cap fet un *bullit*
 encare ton espós no ha agonitzat,
 avistante ab un *gueto* aixelabrat..
 pera 'l dol t'ha comprat un rich vestit;
 mes sabent qu'es lo vell del puny estret
 y ab to'hom sempre s'ha mostrat aixut,
 avants d'hora que 't fassi eix regalet,
 filla aixó creume que á *xanxullo* put;
 per mes que quan te dich qu'está mal fet
 pots dirme qu'ho es molt mes un geperut.

ANTÓN DEL SINGLOT.

ASTECLA

—¿No t'has fixat ab 'n Guiu,
 Merceneta, ara com vá?
 —No 'n fassis cas, á l'estiu
 ja se sab. tothom vá clá.

AMADEO PUNSODA.

A una valenciana

UN dia 't vareig dir que t' estimava
y no 't vaig enganyar
puig que sentia, en lo meu cor, remoures
lo foch d'algún volcà
encés per las miradas traydoretas
dels teus ulls de gat.
Lo foch aquet ¿si 'n va durar de dias?
¡ay Deu, si 'n va durar!
pró un dia que no estaves gayre bona,
no sé si per encant
se va apagar de colp, y hasta las cendras
se varen refredar.
La causa d'això fou, qu' estant malalta
com ja t' he dit avants,
vas dir-me, «che, dispensem que te deixi
pos me 'n vaig a gitar»
y tant fàstich va fer-me eixa paraula,
que 'n 'quell mateix instant
sens pòguerhi fer res, sense volguerho
se va apagar 'l volcà.
Després ja he sapigut que aquí a Valencia
això d' anà a gitar
vol dir ficarse al llit... pró ja alashoras...
lo foch era apagat.

Valencia Febrer, 1896.

J. SUNAB

‘L que no hi veu, hi vol veure,
‘l qu' es sort, hi vol sentir;
‘l gras, se vol enflaquir
y ‘l qu' està cansat, vol seure.

Solzament al meu entendre
‘l que 's burro, res no vol;
perque creient que sab molt,
no desitja may ni aprendre.

DOLORS MONT.

QUENTOS

Entre músichs:

—¿Que no ho sabs, Roch?
—¡No pas tot!... ¿Que passa, Piñol?
—¡Una friolera!... ¡feste càrrech qu' ahir, tot en-
sajant se 'm va reventà 'l bombo!
—¿Aquell bombo tan bò?... ¡Malaguanyat, si qu'
ho sento!
—¿Com dimoni ho pots sentir?... ¡si això va pas-
sar ahí vespre'...

ABELARDO COMA.

En la fonda.

Al mitj día arriba un viatjant a la fonda:

—Que mana.
—¿A quant lo dinà?
—Tres pessetas.
—¿Y 'l sopà?
—Vuyt rals
—Donchs bueno—després d' un moment de pen-
sà, contesta—serveixim un sopà.

NITU DE TARRAGONA.

Bibliografia

LOURDES per Emili Zola. Traducció de J. B. Enseñat.

L' intel·ligent editor D. Manel Maucci, conseqüent en sa empresa de donar a llum en volums econòmichs obras dels millors autors contemporanis, ha posat a la verda, la traducció castellana de la penultima obra del conegut escriptor realista francès, que no dúptem ob-
undrà una gran acullida per part del públich espanyol.

Inútil creyém parlar de l' obra en sí. Nos relleva de ferho, la fama de 'n Zola en primer lloch y en segon: l' haver sigut *Lourdes* juijat de sobras en tots los seus aspectes; no mes farem constar que la traducció del Sr. Enseñat, es justa, está feta a conciencia y ab tota fidelitat.

L' obra esta presentada en dos grossos volums que 's venen a 2 pessetas cada un, preu econòmich en extrém. Al donar mercés al Sr. Maucci per la seva galanteria, devém correspondrel, aconsellant als nostres llegidors que no perdin aquesta ocasió per saborejar una de las millors obras del renomnat novelista Zola.

***

Lo reputat autor dramàtich D. Pere Reig y Fiol, 'ns ha remés un exemplar de son drama *L' Abim* estrenat ab satisfactori éxit en lo Teatro Catala Romea en la nit del 5 Febrer de 1895.

***

També 'ns ha favoregut en Benet de Santos ab *L' escapulari* a propòsit dramàtich é històrich en un acte y en vers, qual obra esta dedicada als fills de Tarragona y se ve a un ralet per tot arreu (segons diu la cuberta)

***

Ademés hem rebut *La Ilupia*, joguina en un acte arreglada a la escena catalana per Conrat Colomer y *Una poma per la sed*, joguet còmic en un acte y en prosa, original de Lambert Escaler, estrenadas abduas obras en lo Teatro Romea (Catalá) la nit del 31 Mars últim, las que han constituït—se pot dir—l' éxit de la temporada. Han sigut editadas en la Biblioteca de Lo Teatro Regional.

A to s aghim la deferencia.

Nostre retrato

Honra avuy nostra galeria artística lo de la notable primera actriu de carácter CONXA PALÀ que d' uns quants anys ensà ve treballant en lo teatro de Novetats, logrant per la perfecció ab que interpreta los personatges obtinguda per lo estudi que fá de tots ells, ser considerada com la primera actriu en son género, de nostre teatro regional.

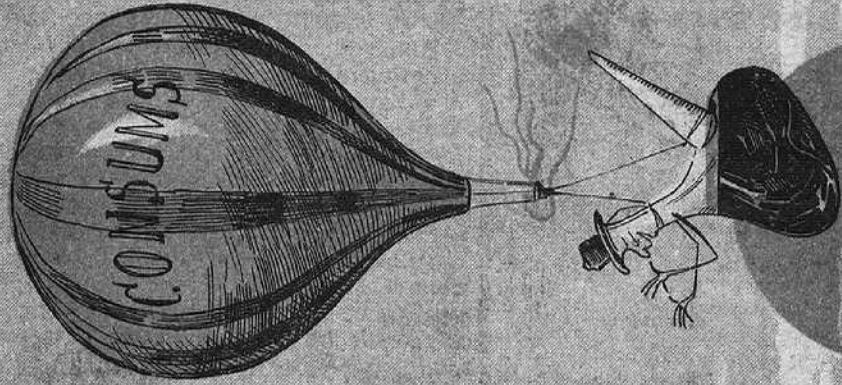
Feu son baptisme artístich, -si ai's pot dirse- ja que fins allavors era bastant desconeguda, en la obra de Pin y Soler *Sogra y Nora* de quina protagonista ne feu una verdadera creació, sent desde allavors la artista predilecta de nostres autors aixís com la mes aplaudida per lo públich que frequenta aquell teatro

TEATROS

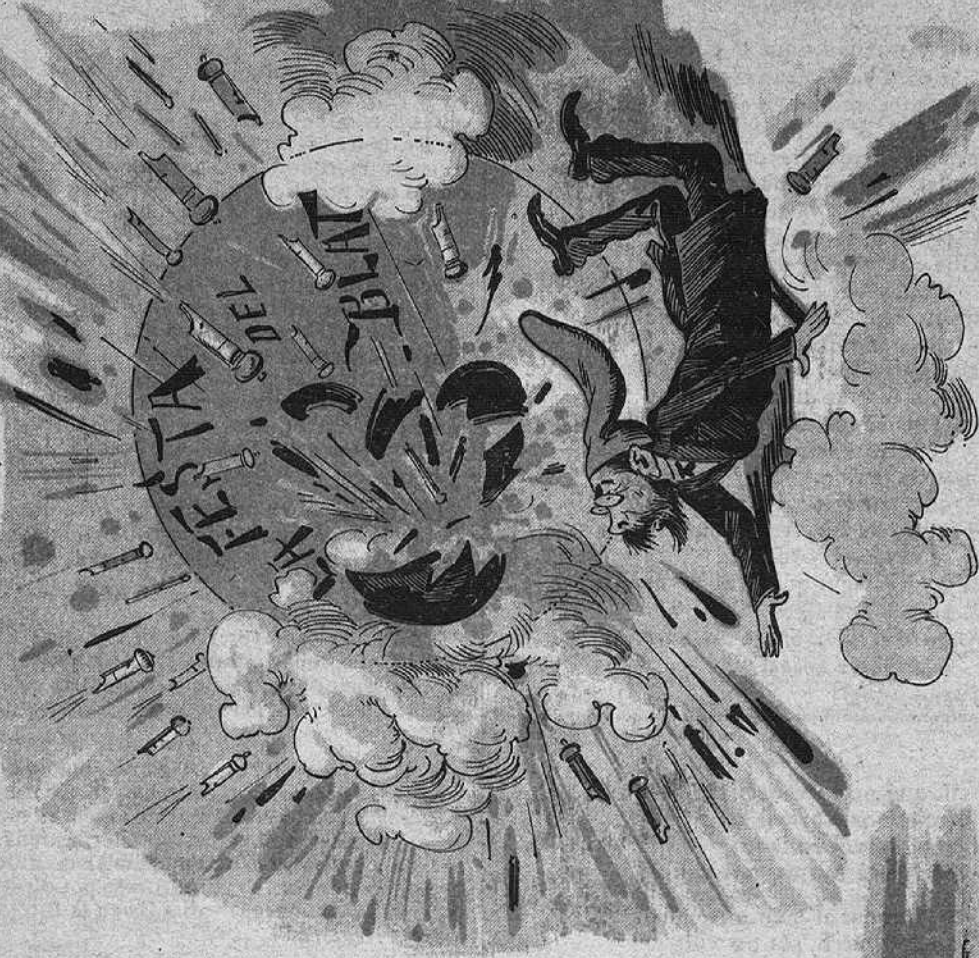
LICEO

Diuenge últim se dongué la funció de despedida de la companyia d' ópera que ab tant profit y aplauso ha fet la temporada de primavera, cantantse lo *Falstaff*, que si bé ab la continuïtat de sentirse ha agradat algo mes

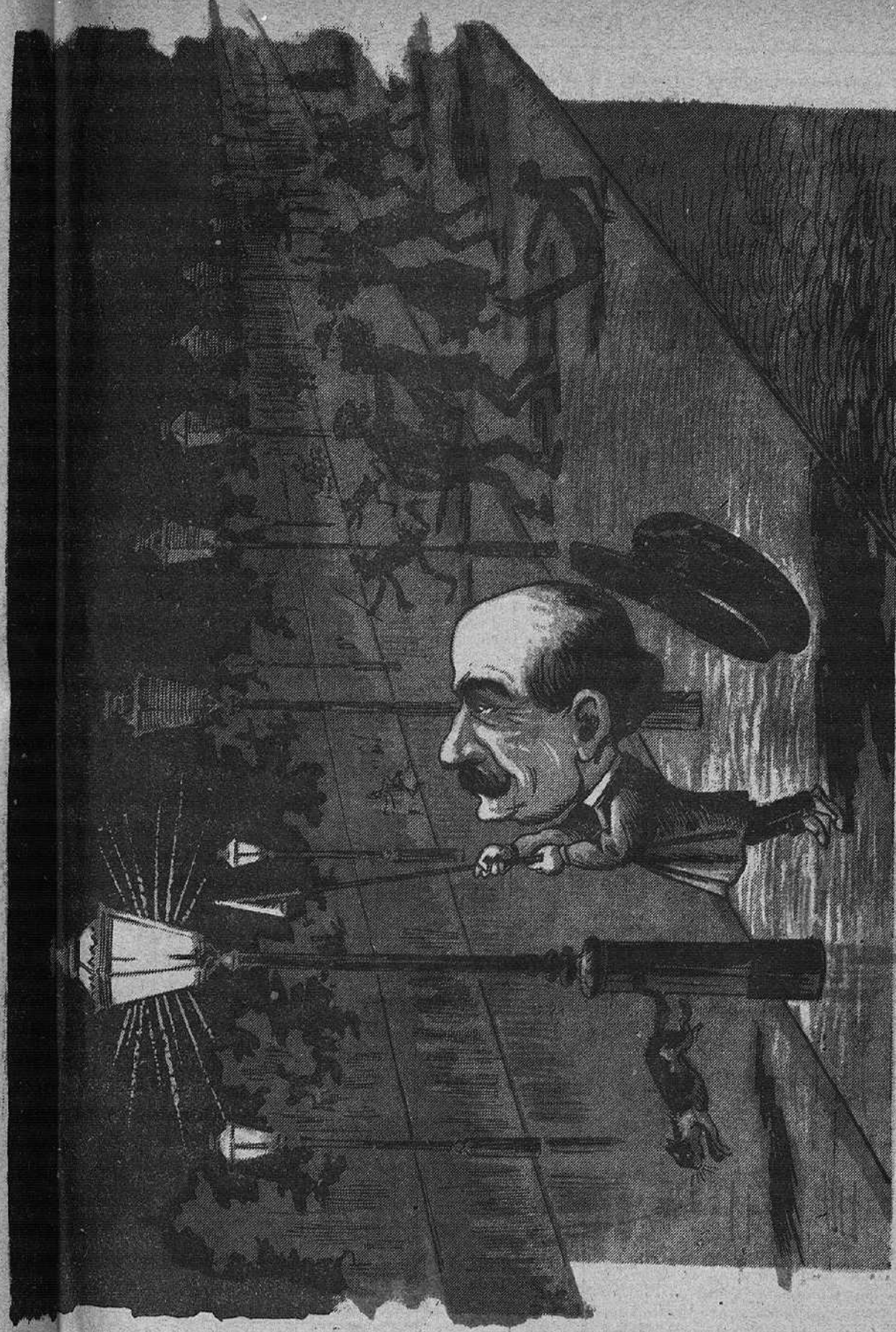

A la Casa Gran ja l'infien. Lo dia que la deixin anar, farà una pujada tan considerable, que fins se perdrà de vista!

Ja 'ns ho pensavam, Angelet! Los explossius, en mans de criaturas, sempre portan mals resultats!

En Jep no vol vestirse de diputat sens deixarnos á Barcelona en lo camí positiu de las economias. ¡Per aixó está decidit á empunyar l'apaga-llums! Qui vulga fanals, que se 'ls pagui... ¡res de contemplacions! Y qui no vulgui véurers atracat ó aná á las foscas, ¡que 's quedi á casa!... ¡Estalvis primer que tot!

que en sa primera representació, duptém qu' arribi a quedar de repertori com las predecessoras del Mtre. Verdi.

En las últimas funcions donadas, se veieren suprament agasatsjals los notables artistas Srs. Blanchart y Maria-chier, principalment en las sevas *seratas d'onore*, en las que reberen de sos amichs y admiradors, probas palpables d' admiració de son talent.

NOVETAT3

Casi á diari van verificantse beneficis, y ab ells se pot aquilatar lo grau de simpatias que tenen 'ls artistas.

Pera dissapte 's prepara lo de la notable primera actriu de caràcter Sra. Palá ab tan escullit programa, que ell sol es suficient pera omplir lo teatro de gom á gom, si ja no fos sabut que dita artista es de las predilectas de nostre públich.

Lo *menú*, escullit, está compost del estrenu en aquest teatro, de *La Dida*, celebrada producció del immortal *Pitarra*; estreno del dialèch escrit per lo Sr. Montero, titulat: *Fregalícmonos*, per los Srs. Fuentes y Montero, y en la que hi desempenyarán una sèrie de tipos abdós artistas; y per fi, estreno del saynete del festiu escriptor senyor Pons, *Los encants de Sant Antoni*, presentat ab la deguda propietat.

Ja cal que dissapte lo senyor Mir procuri mirar si pot aixamplarse lo teatro.

ROMEA

A pesar del desagrado ab que 's va veient *La festa del blat*, continúa representantse, si bé ja s' ha donat en dias festius y de societat.

Divendres últim s' estrená un saynete de lo conegut y reputat autor dramàtic D. Teodoro Baró ab lo titol de *Lo gech de 'n Migranya* que en sas primeras escenas semblava havia de resultar una obra gran, pero que en lo transcurs

de la mateixa y particularment en son final decan bastant. N' obstant al terminar la representació sigui aplaudit lo non saynete y eridat son autor en escena, qui tingué á bé no presentarse.

La execució bastant acertada.

Los cartells ja anuncian haverse posat en estudi *Amunt y erits* del senyor Reig y Fiol. Probablement anirà la setmana entrant.

Ja ho sentirem dir.

TIVOLI

La companyia lirica de *1 ralel* la entrada y en proporció económica 1 pesseta ab butaca, feu sa aparició triunfal diumenge á la tarde ab un plé á vessar.

Fins ara lo género que ha explotat ha sigut l' antich ó sia de la gran sarsuela, haventhi lograt moltíssims aplausos sos intérpretes. Esperém veurela en obras catalanas y llenjeretas, ja que aquestas han de ser sens dupte las que hi han de fer lo tró durant l' estiu pròxim.

Hà alternat ab la dita companyia, la infantil del senyor Bosch, que cada dia *se va* pero se 'n repensa, ja que *vuelve* representant sempre la ópera de Bretón *La Dolores*, que á medida que 's va representant, la *terregada artistica* ne surt mes airosa de son comés.

CATALUNYA

Desde la última revista s' han estrenat dugas sarsuelas ó lo que sigan.

El coche correo es la primera, y ab tot y portar la firma de Chueca, per la música, no creyém que ab ella son nom hagnés lograt popularitat; *Los inocentes* es l' altra, y ab sentiment vejerem que la Empresa havia equivocat la fetxa de sa representació ja que resultaria oportuna en lo dia 28 de Decembre, per ser la commemoració dels Inocents. Decididament lo *género chico* va de *capa caída*.

UN CÒMIC RETIRAT.

Litografia Barcelonesa

S. Ramon, 6
BARCELONA

LA LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

Ramón Estany

que estava instalada en lo carrer de SANT RAMON
NÚMERO 5, s' ha traslladat al mateix carrer

NÚMERO 6

ahont se continua fent tota classe de impresos á
* * preus sens competencia y esmero sens igual * *

Campanadas

En la reunió celebrada lo divendres passat en lo despaig d' aqueixa Arcaldia á fi de designar los representants de la premsa que han de formar part de las Comissions executives dels monuments á Rius y Taulet y Frederich Soler, va acordarse nombrar als directors dels dos diaris y dels dos setmanaris mes antichs d' aquesta ciutat, dels qu' estavan representats en aquell acte, faltant al senyor arcaldé pera designar quins dels ci-

tats directors havian de perteneixe á la primera de ditas comissions y quins á la segona, puig en cada Comissió deuen figurarhi sols, dos representants de la premsa.

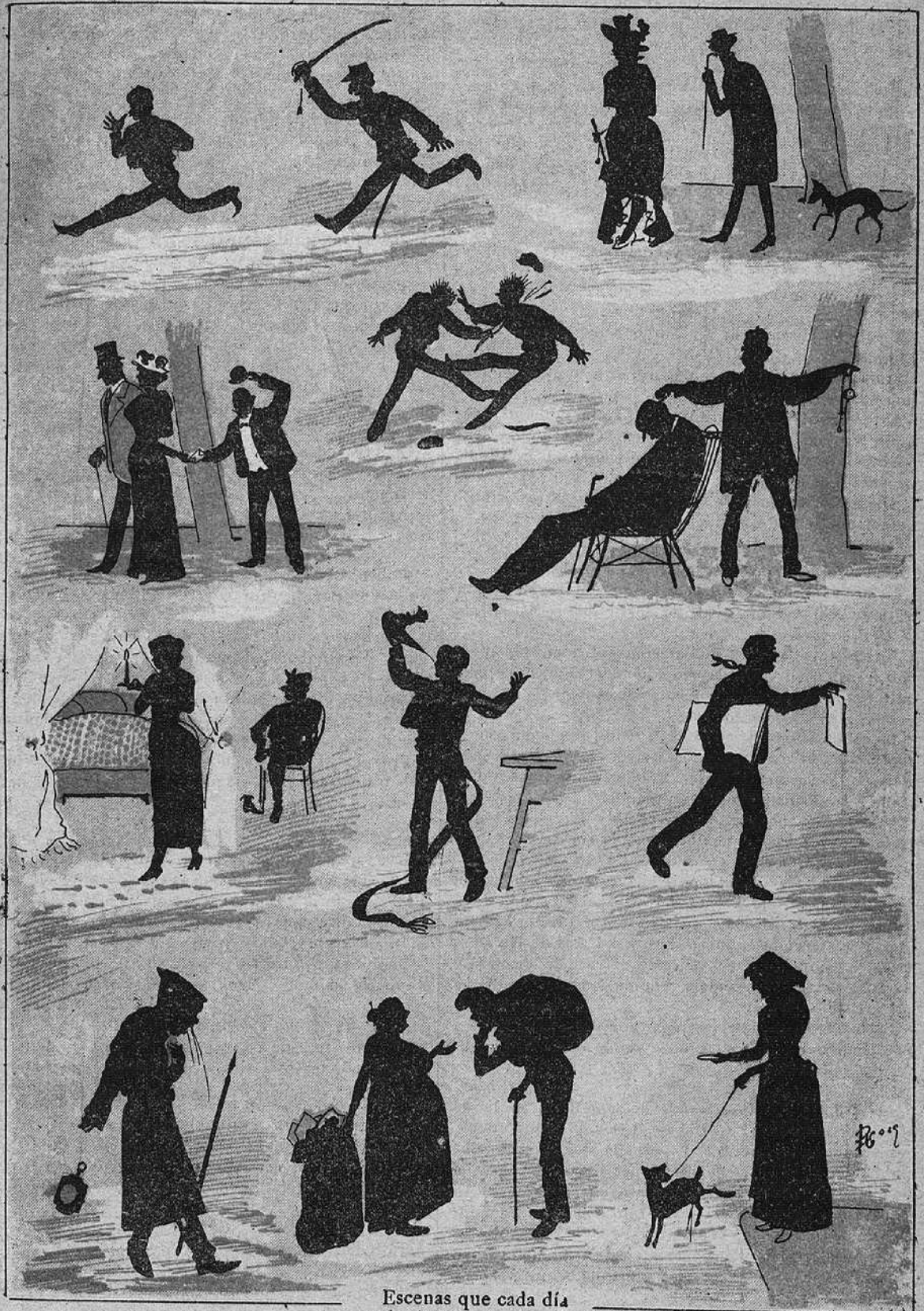
Los dos diaris y 'ls dos setmanaris mes antichs, representats en dita reunió, eran, respectivament *El Diario de Barcelona* y *La Renaixensa*, y *La Sesta* y *La TOMASA*.

*

Agrahim molt, la galanteria del Sr. Administrador principal de Correus de Barcelona, qu' ha tingut l' ama-

SILUETAS DE CIUTAT

Escenas que cada día
poden veure al natural
si surten á passejarse
per aquesta capital.

bilitat de remetre dos exemplars de la «Guia oficial del servei de correus durant lo mes de Maig», obra que surtirà en lo succesiu mensualment y que ve a omplir un buyt, que 's deixava sentir de temps, en una ciutat industriosa y comercial com la nostra.

En la citada «Guia» 's detallen dia per dia y ab clara minuciositat, 'ls diferents serveys que té durant lo mes a son càrrech, l' administració de correus, y tant per aquesta circumstancia, com per las instruccions curiosas y estalviadoras de temps que conté, creyém dita publicació de gran interés pera 'ls comerciants, industrials, premsa y públich en general.

L' exemplar per subscripció val dos rals, y tres, comprat aisladament.

Agrahim l' envio.

Final del discurs de D. Narcís Oller en los Jochs Florals:

«Lo català artista que no escriu en sa propia llengua, no es patriota, artista, ni poeta.»

Exemples al canto; Pi y Margall, Feliu y Codina, Joaquim Bartrina, Fortuny y altres cent, que si alguna cosa bona han fet en lo mon, no ha sigut pensant, n' escribint, ni pintant en català.

¡Quanta vritat resulta, allò de que la passió quita 'l coneixement, senyors catalanistas!

Una bufonada a propòsit dels Jochs Florals:

Lo premi obtingut pe 'l modernista Sr. Maragall (qui 'n mitj de tot, val molt) ha fet sortir de sas casillas als *chicos de la prensa*.

En casi tots 'ls diaris de Barcelona al resenyar la poètica festa s' ha dit que «la composició del company Maragall, fou la mes admirable y la mes aplaudida de totes».

Y así se escribe la historia!

Lo «Mal cassador», qu' així 's titula dita composició, será tot lo que vulguin, será si es vol o terror d' os mares. Pero no fou la mes aplaudida ni la mes admirada ¡Consti qu' això es una blava com un temple!

D' aplausos ne tingué ben pochs y 'ls mes de galanteria, y d' admiradors ne tingué menos encare.

¿Per qué?

No perque fos dolenta, puig ni això se sab; sino per la senzilla rahó de que 'l seu lector, Senyor Baró, no estava a l' altura de las circumstancias. Y entre 'l lector desgraciat y un brut qu' a mitja lectura del treball, va... embrotarse, lo públich no va ferse càrrech de la poesia y parlarli del «Mal Cassador» a horas d' ara es igual que parlarli de la lluna.

Ho fem constar aixís, per posar la vritat en son lloch y per demostrar que 'ls *chicos de la prensa*, son molt amichs de *todé 'l violón*.

Lo setmanari *El Provensalense* de Sant Martí, en lo seu últim número, treu 'ls drapets al sol als desdixats administradors municipals d' aquella desgraciada vila, publicant un dictamen suscrit per una persona perita, en qual dictamen, si be no s' examinan mes qu' una petita part dels comptes de la Casa Gran, s' hi troba tal munt de *sapos y culebras* que fa esparverar.

Consólis germá!... Pensi que tots patim del mateix mal. Nosaltres no som gayre mes afortunats que vostés y callém.

Perque als *Cabriñanas* 'ls pelan de viu en viu. O sino mirinse en lo mirall del Sr. Urbina.

Lo distingit notari del Vendrell don Jaume Ramon y Vidales, germá de nostre estimat colaborador don Ramón Ramón (*Ramonet R.*), ha obtingut en los Jochs Florals celebrats lo passat diumenje, lo premi de la Diputació Provincial de Tarragona, per son treball en prosa, titulat: *Narracions de Poblet*.

Al donar la enhorabona al guanyador del premi, fém extensiva la felicitació a nostre estimat colaborador, per la part que li toca.

¡Ja ho deuen haver vist! Sembla que al últim en Maceo ha trobat qui li posa las peras a quarto. Lo general Suárez Inclán, que en lo que va de campanya porta ja guanyats—ab estreta justicia—un grau y varias creus, s' ha convertit en la pesadilla del quefe mulato. No'l deixa a sol ni a sombra, y a la mes petita oportunitat, pallissa que *te crió*!

En l' última *sumanta*, ja tingué sort lo dels morros *grossos* de que un altre general, per causas ignoradas encare, no acudí a la cita puntualment, que sinó... ¡adeu Maceo! ¡Ja havia begut oli!

De tots modos, sembla que 'l tal Maceo té mala pesa al teler y es probable que d' aquesta no se'n escapi tan fàcilment.

¡Aixís sigal!

¿Saben aquells *vestits de Xanxes* que l' Ajuntament no volia admetre, perque constituían l' ensarronada del *sigle*?...

Donchs ja están!... Ja están dats y benehits y admesos, y tot. 'ls municipals aquet istiu presumiran d' allò mes, vestits de *paper xupón* o cosa semblant. Mentre 'l temps s' aguantí, diu qu' anirán bé; pero 'l dia que ploqui, se arronsaran de tal manera, que tota la guardia municipal diu qu' ensenyará las flautas.

Pró, això sí, 'l sastre del *comú*, s' embutxacará l' import dels trajos, com si res hagués estat, y aquí pau y després gloria.

Las funcions donadas lo dissapte y diumenge passats per la companyia de sarsuela que baix la direcció de don Francisco Puig y D. Conrat Colomer, actúa en lo teatro Moratin, de Gracia, se vejeran molt concorregudas, sent molt aplaudits tots los artistes que hi prengueren part.

Pera las funcions del dissapte y diumenge pròxims está anunciada la molt aplaudida parodia de nostre redactor quefe A. Guasch Tombas, titulada: *Los celos de la Coloma o baralla de dos guapas per un jove comprimit*, la qual será desempenyada pe 'ls mateixos artistes que la estrenaren en lo teatro Tivoli d' aquesta ciutat.

A Inglaterra un mestre d' estudi, castigava als seus deixebles d' una manera bastant lleugera... Calculin! 'ls hi arrancava una dent per cada falta. No sabían la lissó.. un ullal. Jugavan... ¡un caixal a terra! Y aixís sucesivamente.

Aquest émul del *Noy de Tona*, ha tingut de compareixe davant dels tribunals y no mes ha sigut condemnat a un any de presó.

A un home aixís jo l' *enchiquero* per tota la vida, o per lo menos hasta que a las sevas victimas 'ls hi haguessin rebrotat las dents arrancadas!...

Diumenge passat va celebrar-se en lo gran Saló de Llotja l'acostumada festa dels *Jochs Florals*, sense que oferís res de particular. La gent de costúm, 'ls adornos de costúm, 'ls discursos de costúm y *pare usted de contar*.

L' *héroe* de la festa, ha sigut aquest any D. Anicet de Pagés de Puig, qu' ha guanyat dos premis ordinaris *la flor natural* y *l'englantina* y ademés un d'extraordinari. *La reyna de la festa*, una senyora ja feta, va lluir-se de debó.

'ls demés guanyadors de premis y accésits han sigut los Srs. Maragall, Ruyra y Oms, Bori y Fontestà, Lluís B. Nadal, Lluís Bart, Manel Rocamora, E. de Fuentes, Pompeyo Fabra, G. Llabrés, Jaume Ramón y Vidales, Frederich Clascar, N. Font y Sagüé y Salvador Bové.

Lo discurs del president D. Narcís Oller, sigué notable y 'l de gracies del Sr. Echegaray, per D. Angel Guimerà, sigué com de *cajón*.

Detalls de la festa. La proclamació de mestre en Gay Saber del Sr. de Pagés y la coronació del busto de 'n *Pitarra* feta ab quatre pellingos, y ab ayre de *tant se m' endona*. 'S coneix que després de mort, 'ls *renaixences*, li concedeixen al gran Soler, 'lo molt que valia. Diu que l'any passat per en Pons y Gallarza, van gastarse dos cents duros en un tapis; en cambi aquest any per l'autor de *Las joyas de las Rosas... ¡ya te contentarás con tres pesetas!*

Durant la lectura del discurs presidencial al enumerar aquest, los grans poetes catalans, també cità Mossen Jacinto Verdager. 'Ni qu' hagués caygut una bomba! 'ls senyors o' abaix 's miravan consternats, mentres 'l públich en general, va acullir lo nom del perseguit sacerdot ab una prolongada salva d'aplausos.

¡Va ser una *bufa*, en tota regla!

En lo poble de Roquetes, aprop de Tortosa, un émul de 'n Rhama S'hama completament despullat y ab una barba que li arribava als genolls, va penjar-se d'un arbre ab la intenció de donar fi á la seva *peluda* existencia, pero va ferho ab tal precipitació que 'l llas escorredó, no va agafarlo pel coll com ell desitjava, sino per la barba. Nü de pel á pel, penjat de la barbassa y cridant y patalejant com un desesperat, diu que semblava una aranya peluda, suspesa del fil. En aquesta posició va estar llarga estona fins qu'uns pajesos van acudirli, despenjant á aquella bestiola rara, qu' al últim va resultar ser un infelis tocat del ala, ex-autor dramàtic, á qui 'l fracàs d'una obra seva, havia enterbolit 'l cervell alguns anys enrera.

¡Bon mirall pe 'ls *plagiaris* la historia d' aquest infelis, y mes mirall per aquells que perteneixen á la classe dels barbutos, com un que 'n coneix!

L'audiencia de Madrid, en una causa d'adulteri ha dictat sentència condemnant á l'adúltera y al seu aymant á tres anys y mitj de presó, cada un.

Bo es sapiguer que las lleys castigan l'adulteri y que 'ls tribunals aplican la pena qu' aquellas senyalan.

Pero lo que nosaltres voldriam es que algú 'ns enterés, de quina pena hi ha, quan se reincideix en l'adulteri. No per res, no. No mes per aplicar, la pena senyalada, á donas que coneixom, que son adúlteras reincidents. De segur que si 'ns deixessin fer, no farien mes comedia...

La comedia d'enganyar al marit, volém dir. Ara no ho interpretin malament.

Atentament invitats per lo Centre Recreatiu *Catalunya*, assistirem diumenge passat al estreno del melodrama catalá *Sense justicia, justicia*, original de D. Ramón Caralt,

ab música intercalada composta per D. Adrià Escarrá y D. Francesch Sabat. Dita obra denota que son jove autor reuneix excepcionals condicions pera aspirar á ser un bon autor dramàtic, perque ademés de versificar ab molta facilitat, té inspiració y coneix lo teatro. Sab fer moure 'ls personatjes, 'ls dona caracter y sab trobar efectes y situacions que interessan. Lo melodrama en qüestió sigué aplaudidíssim per la escullida concurrencia que omplia de gom á gom lo espaiós teatro de la *Unión de la Izquierda del Euzancho*, y 'ls autors de lletra y música foren cridats á las *tandas*.

La execució molt cuidada distingintse la Srta Mercader y 'ls Srs. Mercader, Pau y Ballart, actors aficionats.

Ahir devia efectuar-se 'l casament del jove comerciant del vehi poble de Sans D. Enrich Juvés y Figueras ab l'agraciada y simpática Srta. D.ª Dolores Ragón y Munné.

Desitjem als contrayents tota mena de felicitats en son nou estat y una ben llarga lluna de mel.

CORRESPONDENCIA

(Tancada 'l dia 30 d' Abril últim)

E. Bosch y Viola: A pesar de la seva bona intenció, no puch servirlo.—C. T.: Cregui que no tunc preferencia per ningú. Esculleixo lo que 'm sembla millor y ho publico quan puch.—J. Almacellas: Anirà «Amor».—Ferrán Pin: No va prou bé.—R. Vilanova: Parlanti ab franquesa: l'article aquell va bé pera ser llegit entre quatre companys de la broma; pero no per publicar-lo en lo periódich, perque treyentne 'ls xistes groixuts, es molt poqueta cosa.—Parni: Ho veu com som impacials? Està dispensat.—P. Perico Nas-de Mico: Anirà «Remey infalible».—J. Gay: La publicarém corregida.—Joan Rocaveri: Ja haurá vist que n' havém publicat un altre de molt paregut.—Pere Salom: Fassi 'l favor de fer lletra mes clara, perque 'ls seus travalls es impossible entendrels.—Nitu de Tarragona: Anirà «un pensamiento».—E. J. Pey: Tot, menos los geroglífichs. Dr. Tranquil: No m' acaban d'agradar.—J. Ferré y Roig: Id.—O. Pino de Premià: Ho publicarém casi tot.—J. Sallent: No va.—Antoni Miquel Martínez: Id.—Noy Calvo: Anirà tot, menos lo segon geroglífich.—Juñ: Està bé.—Rafel Rutllant: Lo segon geroglífich: M. Palaos: La publicarém.—Joseph Gorina: Lo trenca-caps.—Un curt de teixir: Massa senzills.—Manel Carreras Juanals: No m' agrada prou.—Bernabé Llorens: Tot, menos «Bona resposta».—Un A. Vendrellench: Molt bé.—E. R. Apa Buenas: Ho publicarém.—C. M.: No puch servirlo.—Un trovador afamat: Acceptada.—Joseph Baguñá: Lo sonet.—E. C. de Falset: La xarada.—J. O. Aguilá: So i poch intrincats.—K. y Mer: Corregiexi la segona quarteta, qu' es defectuosissima.—Gil Barebatxer: Publicarém la primera xarada y 'ls dos primers anagramas. Tingui paciència.—E. Torrent Costa: Es d' assumptio molt gastat.—Joseph Oliveras: Publicarém los cantars. La poscia de que 'm parla, la guardém, pero 'm sembla qu' ha passat la oportunitat de sa publicació.—Un Tipitapo: No serveix.—Pau Palloca: Id.—Joseph Arallab: Id.—Niño del Ojo Azul: Lo que m' envia no es de vosté, sino del baró de Munchhausen.—Un matine: Home, home, ¡per envarnos las solucions 'ns ha fet gastar 5 céntims de carter! Mes valian per' la caixa de las ánimas.—E. Pausas R.: La corregiré.—Piu de Negre: No volém ocuparnos mes d' aqueix assumptio.—Mayet: Gracias, ¡Esteu tots bons? Recados.—Rafel Homedes: Anirà 'l logogrifo.—J. C. M.: Està ben versificada pero desitjaria altre género de treball.—J. Robert P.: No m' agradan.—Sanch de Cargol: Li publicaré 'l sonet, si 'l retoca degudament.—R. F. March: Està bé.—Pere Grané Juliá: No 'm satisfán. Un K. D. T.: Los trenca-caps qu' envia, son massa senzills.—Pepet Panxeta: Anirà 'l tercer geroglífich.—Fidel Delfi: La sinonimia, 'l geroglífich y 'l logogrifo.—Pepet Adabail: No serveix.—Gonnella poétich: Son defectuosas.—Jacinto Tiana: Anirà.—J. O. Aguilá: No 'ns serveixen.—J. Congalá Fontanilles: Està bé.

LITOGRAFIA BARCELONESA

— de Ramón Estany —
6, San Ramón, 6.- BARCELONA

L' HOME
DE LA PEGA

Pega tinch en lo que faig,
pega trobo allà ahont me fico;
jo esperava un 2 de Maig
y m' ha sortit un bon mico.

SECCIO DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Si vol que 'l cap se tercera
Prima-terça per no anar
A casa del perruquer,
Y 'l ral pogueu estalviar,
Fassi anar a la minyona
A comprá un tres-dos de tot
Y aixís que a sa casa 'l tingui
Se 'l fa tirá al carbassó.
Llavoras vosté ab prestesa
'S treu un misto, l' encén,
Encés, se 'l passa pe 'l cap
Y obindrà lo que pretén.

FRANCISCO RIBAS.

COPA NUMÉRICA

- 4 7 6 4 7 3 7 6 4 7 6 7 - Carrer de Barña.
6 7 3 1 2 4 5 8 7 3 - Verb dormilón.
6 5 1 2 4 5 6 7 - En lo tabaco.
7 6 4 2 6 5 - Nom d' home.
4 7 6 7 - Nom de dona.
8 5 - Nota musical.
1 7 - Animal.
3 5 4 7 - Nom de dona.
1 7 6 4 7 3 - Verb alegre.
1 2 3 4 5 6 7 8 - Carrer de Barña

E. P.

TARJETA

S. D. Clara Sifont

Valencia

Fermer ab aquestas lletres, deguda-
ment combinadas, lo títol d' una pesca
catalana.

JAN PETIT DE VILAFRANCA.

ANÁGRAMA

En Total, qu' es un minyó
molt tot y bastant tronera,
se vol casá ab la cambra
d' un senyor de tot molt bó.

UN DE BALLOBAR.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 - Apellido d' un pelotari
1 2 3 4 5 - En totes las casas n' hi ha
4 2 3 4 - Apellido.
3 2 4 - Una porqueria.
6 5 - Nota musical.
2 - Vocal.

J. M.ª PIÑÓS.

GEROGLIFICH

X
RE MIL
A M I I I
K

UN PIANISTA DE P. F.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN LO NÚMERO 400

Endevinalla-xarada. - A - de - la.
Tarjeta. - La flor de la montanya.
Triangul. - B a t e d

A n e l l
T e r
E l l
A

Rombo. -

B
P a p
P e r l a
B a r b a r a
P l a s o
A r a
A

Geroglífich. - Per closca una nou.
Logogrifo numérich. - Filomana